

Януари, 2024г.

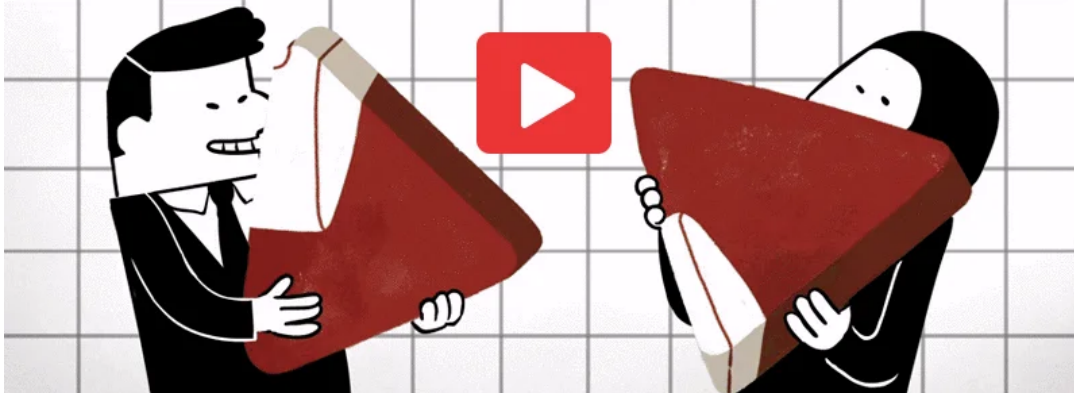
Здравей ! Това е бюлетинът „Финансови уроци за пораснали деца“. Една спонтанна идея вдъхновена от личния опит, емоции и преживявания в света на инвестициите. Ако си изпуснал някои от предишните бюлетини, можеш да ги намериш [ТУК](#). Приятно четене!

От мен

Моето хоби инвестициите ме кара непрекъснато да търся, прочитам и откривам материали, някои от които са наистина великолепно направени. Най-много се вдъхновявам от умението да се опростяват и поднасят на лесен език теми, които иначе се смятат за трудни и сложни.

Попадна ми едно видео, от любимия за мен сайт на TED talks, "Как работи стоковата борса?" Видеоето е много подходящо за хора, които сега правят първите стъпки в инвестициите, но и тези от вас, които се занимават от години съм сигурен, че също ще открият полза.

Как работи стоковата борса?

Консервативният ъгъл на инвеститора

Днес, в консервативния ъгъл на инвеститора, ще обърна внимание не на кой да е, а на големия, може би най-големия инвеститор на нашето време, пък и доста преди нашето време - **Уорън Бъфет**.

Бих искал да си поговорим за един негов цитат, който аз лично много харесвам и който до голяма степен предопределя как аз се стремя да инвестирам.

"Стоковата борса е устройство за прехвърляне на пари от нетърпеливите към търпеливите"

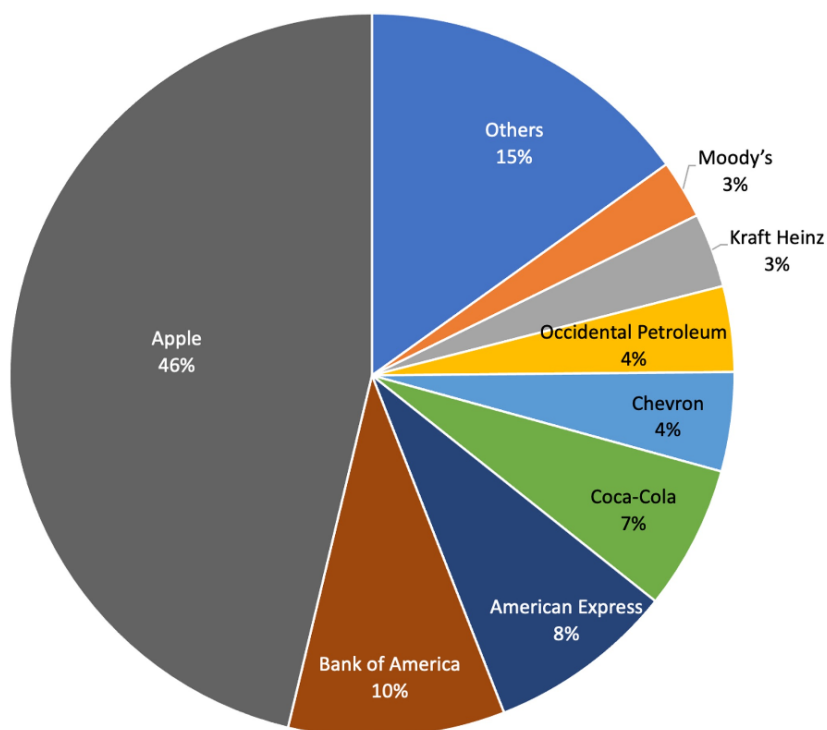
Знаете ли, че инвестиционната философия на Бъфет се върти около изнамирането на висококачествени, високо конкурентни компании и инвестирането в тях в дългосрочен план, често с период на задържане от 10 години или дори повече. Стратегия, известна още като инвестиране в стойност (Value investing). Знаете ли още, че Уорън Бъфет не се занимава с технически анализ, не сяда всеки ден да чертае графики на трендове и трудно можем да си го представим да влиза или излиза от позиция следвайки индикатори като **MACD**, **RSI**, **Bollinger bands** и други техники за изнамиране на най-правилния момент за това.

Ако искаме да постигнем успехите на този човек, можем ли да се опитаем да инвестираме като него и да почерпим от неговата

мъдрост, която е придобил през целия си инвеститорски живот?

Можем ли да намалим темпото и да бъдем една идея по-търпеливи с нашите инвестиции и да позволим на времето да свърши своята работа?

Портфолиото на Уорън Бъфет, към края на 2023 година

“

Ето някои от ползите от това да се инвестира дългосрочно

1. Както сме си говорили в статията "[Време, доходност и вноски](#)", с течение на времето **сложната лихва експоненциално спомага за нарастване на вашите доходи**. А ако сте избрали да инвестирате в активи, които също така носят и дивидент, който реинвестирате, тази експоненциална крива на вашето богатство става още по-стръмна. Опитите да се постигне висока доходност чрез непрекъснати сделки, водят до повишен риск и съответно грешки. А грешките от своя страна връщат времето назад и вместо графиката на богатството ви равномерно и полека да расте нагоре, забавя своето дългосрочно темпо.

2. Фондовият пазар може да бъде невероятно волатилен в краткосрочен план, като цените варират силно въз основа на различни фактори като новинарски събития, икономически данни и настроения на инвеститорите. Въпреки това, в дългосрочен план пазарът има тенденция да следва като цяло възходяща тенденция, тъй като компаниите растат и приходите се увеличават. Като имате дългосрочна инвестиционна стратегия и държите акциите си през тези пазарни колебания, **можете да избегнете вземането на прибързани решения въз основа на краткосрочни движения.**

3. И разбира се не на последно място идват чувствата и емоциите, за които толкова пъти вече говорихме. Има огромна разлика между това да търгуваш непрекъснато на борсите, да се вълнуваш и следиш всичко, което се случва с избраните от теб активи и това да извършиш тежката работа на подбор на правилните компании и да ги забравиш за години напред. Именно по тази линия е най-вече и изказването му за борсата като инструмент за прехвърляне на пари от нетърпеливите, към нетърпеливите. **Нетърпението е само едно от многото чувства, които ни подвеждат към търсене на бързи успехи и внезапно забогатяване от инвестиции.**

Агресивният ъгъл на инвеститора

Чудих се известно време, дали да споделя последната си статия "**Нишата на умерения риск**" в консервативния или в агресивния ъгъл на инвеститора. Става въпрос за опции, а вероятно повечето от вас знаят, че опциите спадат към рисковото инвестиране. **Има ли обаче вариант, при който опциите биха могли да бъдат консервативен начин на инвестиране?** Аз смятам, че отговорът е ДА и именно за това искам да ви обърна внимание на няколко техники, при които да инвестирате в опция пусната за дадена

компания е по-малко рисковано от това да инвестирате в тази компания директно.

Разбира се, ние добре знаем, че всичко в този живот е компромис и ако се занимаваме с инвестиции от известно време знаем, че компромисът свързан с риска е доходността. Зависимостта между тях е обратно пропорционална, тоест с понижаване на риска, се понижава и възможната доходност.

Търсейки варианти за изкаване на допълнителни доходи, без да поемам голям риск, през август миналата година реших да експериментирам с покрита кол опция с падежна дата през януари тази година, или с други думи отстояща на 5 месеца. Сега вече, в края на този период, аз отчитам този експеримент като успешен и споделям с вас всичко свързано с тази иновативна за мен стратегия.

Открил ли съм, или не съм открил ниша на умерен риск вероятно е твърде рано да се каже, но ми се иска да вярвам, че този тип опция до някаква степен се възползва от алчността на останалите инвеститори и с умерен подход, могат да се докарват допълнителни доходи.

Нишата на умерения риск

“

...Започнах тази инициатива на 24 август 2023 година, споделяйки я в определени среди и сред познати. Подбрах две компании, за които имам положителни очаквания относно бъдещото им развитие, **купих** съответния брой техни акции и продадох покрити кол опции с падежна дата за след 5 месеца (19 януари 2024 година) със страйк цена точно над **текущата им към момента на закупуването** - (конкретните числа и подробности в таблиците по-долу). Компаниите, които разгледах като потенциални кандидати бяха TSLA (Tesla), IOT (Samsara), MSFT (Microsoft), SMCI (SuperMicro), NET (Cloudflare) и CSCO (Cisco). В крайна сметка се спрях на **TSLA (Tesla) и IOT (Samsara)**, а защо именно на тях, ще споделя след малко.

В моята инвеститорска кариера, нееднократно съм продавал покрити кол опции, но никога преди за период по-дълъг от 1 месец. За тези от вас, които не са съвсем наясно с опциите и в частност с покритите кол опции, ще препоръчам да прочетете статията „[Хайде на бас, или опциите в инвестирането](#)“. Тук ще спомена, че рискът при подобна операция се състои най-вече **във вероятността, към падежната дата цената на акцията да бъде под страйк цената и акциите ви да не се продадат**. Тоест, да си останат във ваше притежание и присъдата дали ще спечелите или загубите от подобна операция да се отложи за бъдеще време...

[Към цялата статия](#)

Емоциите на инвеститора

В този и последвалите бюлетини смятам постепенно да ви запознавам с различните психологически склонности, които често без да си даваме сметка ръководят нашите инвеститорски решения. Във всяко издание на бюлетина ще споделям по един и ще поразсъждаваме по въпросите - защо се случва, как ни влияе и

начини да се справим с него. Изваждането на показ и осъзнаването им, ще ни даде шанса съзнателно да се борим с тях.

“

Склонност към свръхувереност (*overconfidence bias*) е състояние, при което инвеститорите по различни причини придобиват изключителна самоувереност в своите способности и умения. Това често води до поемане на неразумни рискове и грешки. Когато човек е самоуверен, той подценява дадени ситуации, пренебрегва сигнали, които го предупреждават за опасност и взема решения, които не съответстват на наличната информация.

Една от причините за свръхувереност е предишен успех. Спечелването от инвестиции може да доведе до гордост, самочувствие и увереност, без човек напълно да осъзнава дали печалбата е резултат от специални умения, или късмет. Но, дори и да сте проявили специални умения, то всяка ситуацията трябва така, или иначе да се разглежда поотделно и **предишен успех не е гаранция за бъдещ такъв**. Увереността е прекрасно качество и помага в много житейски ситуации, но прекалената увереност напротив, може да ви изиграе много лоша шега.

Често начинаещите инвеститори изпадат в прекалена увереност, следвайки ефекта на Дънинг и Крюгер - американски социални психолози, които изучават този феномен. Според тях, най-склонни сме да придобием самочувствие малко след като започнем да се занимаваме с някаква нова за нас дейност. Най-много обелени колена има, не когато децата за пръв път подкарат колело без помощни колела, а малко след това, когато решат, че това всъщност е толкова лесно.

Не е рядкост, след първия си успех младите инвеститори да бъдат ужилвани от неподкрепено с нищо вярване в своите възможности.

Имайте предвид този капан на свръхувереност, защото той може да засегне почти всички. Отнесете се към успехите си умерено, без излишно да подхранвате егото си, защото то може да вземе заем, който ще трябва да върне в някакъв момент. **Умението да балансирате между увереност и самокритичност е важно, за да избегнете прибързани решения и да поддържате реалистична перспектива в инвестициите.**

Полезни линкове

[Статия "Нишата на умерения риск"](#)

[Моето портфолио към края на Януари 2024 година](#)

[TED-Ed - Как работи стоковата борса?](#)

[Портфолиото на Уорън Бъфет](#)

За курса по инвестиции

Продължителност: 5 часа

Трудност: За начинаещи

Вид на курса: Онлайн видеа с презентации

Регистрирай се тук

*Моля, не приемайте нищо от моите материали като директен съвет за купуване или продаване на активи.

**Моето портфолио е много концентрирано и носи съществен риск. Не е уместно сяко да го следвате. Изготвянето на личен финансов портфейл е индивидуална задача, която всеки независимо трябва да свърши за себе си.

Ако сте получили този имейл от ваш колега или приятел и искате да се абонирате, можете да го направите тук.

АБОНИРАЙТЕ СЕ

NIKPOPG.COM

Вие получавате този имейл, защото сте се регистрирали

Отписване

